

Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια

Εισαγωγή

- 1.1. Σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, για τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (εφεξής «κανονισμός ΕΙΟΡΑ»)¹ η ΕΙΟΡΑ καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια.
- 1.2. Οι κατευθυντήριες γραμμές σχετίζονται με τα άρθρα 89, 90, 93-96, 226 και 235 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (εφεξής «οδηγία Φερεγγυότητα ΙΙ»)² καθώς και με τα άρθρα 62-67, 74, 75, 78 και 79 των εκτελεστικών μέτρων³.
- 1.3. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται στις εποπτικές αρχές κατά την οδηγία Φερεγγυότητα ΙΙ.
- 1.4. Τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια είναι ενδεχόμενα κεφάλαια, με την έννοια ότι δεν έχουν καταβληθεί και δεν αναγνωρίζονται στον ισολογισμό. Η ανάγκη εποπτικής έγκρισης για τα στοιχεία αυτά συνιστά αναγνώριση της αβέβαιης φύσης τους. Εάν, σε κάποιο απροσδιόριστο χρονικό σημείο στο μέλλον, τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια καταστούν απαιτητά, τότε παύουν να είναι ενδεχόμενα και καθίστανται στοιχεία βασικών ιδίων κεφαλαίων που απεικονίζονται ως στοιχεία ενεργητικού στον ισολογισμό.
- 1.5. Στο άρθρο 89 της οδηγίας Φερεγγυότητα ΙΙ ορίζεται ότι τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια μπορούν να περιλαμβάνουν οποιεσδήποτε νομικές δεσμεύσεις που έχουν ληφθεί από επιχειρήσεις. Μπορούν να περιλαμβάνουν πολλές ρυθμίσεις που δεν εμπίπτουν στις κατηγορίες συγκεκριμένων στοιχείων συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων που αναφέρονται στην οδηγία Φερεγγυότητα ΙΙ εφόσον μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την απορρόφηση ζημιών.
- 1.6. Στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές περιγράφονται οι παράγοντες που αφορούν τη διαδικασία έγκρισης από τις εποπτικές αρχές για τα στοιχεία συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων, την ταξινόμηση των στοιχείων συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων και τη διαρκή εκπλήρωση των κριτηρίων έγκρισης.
- 1.7. Η διαδικασία έγκρισης συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων προβλέπει συνεχή επικοινωνία μεταξύ των εποπτικών αρχών και των επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων και πριν από την υποβολή επίσημης αίτησης από μια επιχείρηση για την έγκριση ενός στοιχείου συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων. Σε περίπτωση που το στοιχείο συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων κατά την εξόφληση καθίσταται στοιχείο εκτός καταλόγων, και ως εκ τούτου απαιτούνται δύο εποπτικές

¹ ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 48-83.

² ΕΕ L 335 της 17.12.2009, σ. 1-155.

³ ΕΕ L 12 της 17.01.2015, σ. 1-797.

εγκρίσεις, η εν λόγω επικοινωνία πρέπει να περιλαμβάνει τη διαδικαστική προσέγγιση που πρέπει να ακολουθείται σχετικά με την προαναφερθείσα απαίτηση εξασφάλισης δύο εγκρίσεων.

1.8. Το άρθρο 226 της οδηγίας Φερεγγυότητα II επιτρέπει σε όμιλο να υποβάλει αίτηση για την έγκριση στοιχείου συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με ενδιάμεση ασφαλιστική εταιρεία χαρτοφυλακίου ή ενδιάμεση εταιρεία χρηματοπιστωτικών συμμετοχών. Σε αυτές τις περιπτώσεις οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ισχύουν ως εάν η ενδιάμεση ασφαλιστική εταιρεία χαρτοφυλακίου ή η ενδιάμεση εταιρεία χρηματοπιστωτικών συμμετοχών ήταν ασφαλιστική ή αντασφαλιστική επιχείρηση. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση ομίλου του οποίου ηγείται ασφαλιστική εταιρεία χαρτοφυλακίου ή εταιρεία χρηματοπιστωτικών συμμετοχών σύμφωνα με το άρθρο 235 της οδηγίας Φερεγγυότητα II.

1.9. Για τους σκοπούς του παρόντος εγγράφου, έχουν καταρτιστεί οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) ως «κεφαλαιακό μέσο» νοείται μέσο από την εξόφληση του οποίου προκύπτει στοιχείο ενεργητικού, συχνά υπό μορφή μετρητών, ενώ ταυτόχρονα δημιουργούνται αντίστοιχες συμμετοχές στην ασφαλιστική ή αντασφαλιστική επιχείρηση στην περίπτωση των μετοχών, ή αντίστοιχες υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης της επιχείρησης·

β) ως «στοιχείο εκτός καταλόγων» νοείται στοιχείο ιδίων κεφαλαίων το οποίο δεν περιλαμβάνεται στους καταλόγους που παρατίθενται στα άρθρα 69, 72 και 76 των εκτελεστικών μέτρων.

1.10. Εάν δεν παρέχεται ορισμός στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, οι όροι έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στις νομικές πράξεις που αναφέρονται στην εισαγωγή.

1.11. Οι κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται από την 1η Απριλίου 2015.

Κατευθυντήρια γραμμή 1 - Έγκριση στοιχείων συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων τα οποία, μόλις καταστούν απαιτητά, λαμβάνουν τη μορφή στοιχείου εκτός καταλόγων

1.12. Εάν ένα στοιχείο συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων, μόλις καταστεί απαιτητό, λάβει τη μορφή στοιχείου εκτός καταλόγων, οι επιχειρήσεις πρέπει να ζητούν την έγκριση της ταξινόμησης του εν λόγω στοιχείου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 79 των εκτελεστικών μέτρων πριν από την υποβολή αίτησης για έγκριση του στοιχείου συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων.

Κατευθυντήρια γραμμή 2 - Σύναψη σύμβασης για στοιχείο συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων

1.13. Όταν η εποπτική έγκριση έχει χορηγηθεί υπό την προϋπόθεση της σύναψης της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3 του σχεδίου εκτελεστικού τεχνικού προτύπου της ΕΙΟΡΑ σχετικά με τις διαδικασίες που πρέπει να

ακολουθούνται για τη χορήγηση εποπτικής έγκρισης για τη χρήση στοιχείων συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων⁴, η επιχείρηση πρέπει να συνάψει επισήμως τη σύμβαση το αργότερο 15 εργάσιμες ημέρες μετά τη χορήγηση της έγκρισης, εκτός εάν μεταξύ της επιχείρησης και της εποπτικής αρχής έχει συμφωνηθεί, εκ των προτέρων και εγγράφως, μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Κατευθυντήρια γραμμή 3 - Εξοφλητέα σε πρώτη ζήτηση

1.14. Για τα στοιχεία που περιγράφονται στο άρθρο 74 στοιχεία α), β), γ), δ), στ) και θ) των εκτελεστικών μέτρων ως εξοφλητέα σε πρώτη ζήτηση, οι επιχειρήσεις πρέπει να μεριμνούν ώστε η εξόφληση:

- α) να μην εξαρτάται από την επέλευση γεγονότος ή την εκπλήρωση κριτηρίων·
- β) να μην υπόκειται στη συμφωνία του αντισυμβαλλομένου ή οποιουδήποτε τρίτου·
- γ) να μην υπόκειται σε καμία συμφωνία, ρύθμιση ή κίνητρο που συνεπάγεται ότι η επιχείρηση δεν έχει το δικαίωμα ή δεν είναι πιθανό να απαιτήσει την εξόφληση του στοιχείου· ή
- δ) να μην υπόκειται σε καμία άλλη ρύθμιση ή συνδυασμό ρυθμίσεων που έχει το ίδιο αποτέλεσμα με τα στοιχεία α) έως γ).

1.15. Όσον αφορά την αξιολόγηση μελλοντικών αξιώσεων από ένωση αλληλασφάλισης ή αλληλασφαλιστικού τύπου με κυμαινόμενες συνεισφορές για τους σκοπούς του άρθρου 90 της οδηγίας Φερεγγυότητα II, οι εποπτικές αρχές πρέπει να εξετάζουν αν υπάρχουν τυχόν κωλύματα ως προς τη χρήση των αξιώσεων για την κάλυψη ζημιών όταν προκύπτουν, και ως προς την έγκαιρη ανάκτηση των ποσών.

Κατευθυντήρια γραμμή 4 - Ταξινόμηση συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων

1.16. Η εποπτική αρχή δεν πρέπει να καθορίζει την ταξινόμηση ενός στοιχείου συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων μόνο με βάση τη μορφή με την οποία παρουσιάζεται ή περιγράφεται το στοιχείο. Η αξιολόγηση από την εποπτική αρχή και η ταξινόμηση του στοιχείου συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων πρέπει να εξαρτάται από την οικονομική ουσία και από τον βαθμό στον οποίο το στοιχείο διαθέτει τα χαρακτηριστικά και τα γνωρίσματα που περιγράφονται στα άρθρα 93 έως 96 της οδηγίας Φερεγγυότητα II και στα άρθρα 74, 75 και 78 των εκτελεστικών μέτρων.

1.17. Όταν τα στοιχεία συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων καθίστανται κεφαλαιακά μέσα κατά την εξόφληση, οι επιχειρήσεις πρέπει να ταξινομήσουν το στοιχείο συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων αξιολογώντας τα χαρακτηριστικά του εν λόγω κεφαλαιακού μέσου και να προσδιορίζουν σε ποια κατηγορία θα κατατασσόταν το κεφαλαιακό μέσο εάν καθίστατο απαιτητό.

⁴ <https://eiopa.europa.eu/Pages/Supervision/Insurance/draft-implementing-technical-standards-on-the-supervisory-approval-processes-for-solvency-ii.aspx>

- 1.18. Οι επιχειρήσεις πρέπει να διασφαλίζουν ότι όταν ένα στοιχείο συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων που εξοφλείται έχει ως αποτέλεσμα την εισπραξη μετρητών ή άλλων στοιχείων ενεργητικού, το εν λόγω στοιχείο βασικών ιδίων κεφαλαίων αντιμετωπίζεται ως εισφορά μόνον όταν εξ αυτού δεν προκύπτει αντίστοιχο κεφαλαιακό μέσο ή υποχρέωση, ενδεχόμενη ή μη, της επιχείρησης.
- 1.19. Οι επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζουν τα στοιχεία ως εισφορές:
- α) όταν έχουν τη μορφή χαριστικής παροχής χωρίς όρους ή δωρεάς ιδίων κεφαλαίων·
 - β) εάν προέρχονται από μητρική επιχείρηση ή οποιοδήποτε άλλο μέρος ή έχουν τη μορφή συμπληρωματικών συνεισφορών από μέλη επιχειρήσεων αλληλασφάλισης ή αλληλασφαλιστικού τύπου·
 - γ) ανεξάρτητα από την αντιμετώπιση του στοιχείου για λογιστικούς σκοπούς, ως εγγραφή στα αποτελέσματα χρήσης ή ως απευθείας εγγραφή στα αποθεματικά.
- 1.20. Εφόσον η αντιμετώπιση, στο πλαίσιο του ισολογισμού, των εισφορών που πληρούν τα απαραίτητα χαρακτηριστικά και γνωρίσματα που χρησιμοποιούνται για την ταξινόμηση των ιδίων κεφαλαίων σε κατηγορίες οδηγεί σε αύξηση των στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης, με αντίστοιχη αύξηση στο εξισωτικό αποθεματικό, και εφόσον από την εισφορά δεν προκύπτει κεφαλαιακό μέσο ούτε υποχρέωση ούτε κανένα άλλο στοιχείο βασικών ιδίων κεφαλαίων, οι επιχειρήσεις πρέπει να κατατάσσουν το στοιχείο στα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια της κατηγορίας 2.
- 1.21. Οι επιχειρήσεις πρέπει να ταξινομήν τις συμβατικές ρυθμίσεις οι οποίες, όταν καθίστανται απαιτητές, καλύπτουν τις υποχρεώσεις της επιχείρησης μέσω της αποζημίωσης τρίτων, κατά τον ίδιο τρόπο που ταξινομήν και τις εισφορές, εφόσον από τις εν λόγω ρυθμίσεις:
- α) δημιουργείται στοιχείο ενεργητικού για τρίτο πιστωτή της επιχείρησης·
 - β) δεν δημιουργούνται αντίστοιχες υποχρεώσεις για την επιχείρηση.
- 1.22. Οι επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζουν τις συμβάσεις εγγύησης αποζημίωσης, οι οποίες υποχρεώνουν έναν τρίτο εγγυητή να καταβάλει ποσά στον πιστωτή της επιχείρησης χωρίς να υποχρεώνει την επιχείρηση να αποπληρώσει τα εν λόγω ποσά στον εγγυητή, ως στοιχεία συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων, με την επιφύλαξη της έγκρισης της εποπτικής αρχής.
- 1.23. Οι εποπτικές αρχές πρέπει να ταξινομήν τα στοιχεία συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων τα οποία κατά την εξόφληση δεν καθίστανται κεφαλαιακά μέσα, εισφορές ή ρυθμίσεις, αλλά καλύπτουν τις υποχρεώσεις της επιχείρησης, εξετάζοντας τα χαρακτηριστικά του αποτελέσματος που παράγει το στοιχείο συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων κατά την εξόφληση.

Κατευθυντήρια γραμμή 5 - Διαρκής εκπλήρωση των κριτηρίων

- 1.24. Οι επιχειρήσεις πρέπει να συζητούν με την εποπτική αρχή το νωρίτερο δυνατόν, εάν έχουν λόγο να θεωρούν ότι επίκειται ή είναι πιθανό να επέλθει ουσιώδης

μεταβολή της απορροφητικότητας ζημίας ενός στοιχείου συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων.

Κατευθυντήρια γραμμή 6 - Αξιολόγηση της διαρκούς εκπλήρωσης των κριτηρίων

- 1.25. Όταν οι εποπτικές αρχές εξετάζουν αν το ποσό που αποδίδεται σε ένα στοιχείο συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων εξακολουθεί να αντικατοπτρίζει την απορροφητικότητα ζημίας του στοιχείου, πρέπει να εξετάζουν το ενδεχόμενο χρήσης πληροφοριών που αποκτώνται και από άλλες πηγές πέραν των πληροφοριών που λαμβάνονται από τις επιχειρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο δ) των εκτελεστικών μέτρων, μεταξύ άλλων, ενδεικτικά:
- α) πληροφορίες που αποκτώνται μέσω επιτόπιων ελέγχων·
 - β) ειδικές πληροφορίες που λαμβάνονται ή αποκτώνται στο πλαίσιο της διαδικασίας εποπτικής εξέτασης·
 - γ) πληροφορίες που παρέχονται από άλλες εποπτικές αρχές στο πλαίσιο του σώματος εποπτών, κατά περίπτωση.

Κανόνες συμμόρφωσης και υποβολής στοιχείων

- 1.26. Το παρόν έγγραφο περιλαμβάνει κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 16 του κανονισμού ΕΙΟΡΑ. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΙΟΡΑ, οι αρμόδιες αρχές και τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφωθούν με τις κατευθυντήριες γραμμές και συστάσεις.
- 1.27. Οι αρμόδιες αρχές που συμμορφώνονται ή προτίθενται να συμμορφωθούν με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να τις ενσωματώσουν δεόντως στο κανονιστικό ή εποπτικό τους πλαίσιο.
- 1.28. Οι αρμόδιες αρχές επιβεβαιώνουν στην ΕΙΟΡΑ εάν συμμορφώνονται ή προτίθενται να συμμορφωθούν με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, παραθέτοντας τους λόγους ενδεχόμενης μη συμμόρφωσης, εντός δύο μηνών από την έκδοση της μετάφρασης των κατευθυντήριων γραμμών.
- 1.29. Ελλείψει απάντησης εντός της προθεσμίας αυτής, οι αρμόδιες αρχές θα θεωρείται ότι δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων και το γεγονός αυτό θα γνωστοποιείται.

Τελική διάταξη περί επανεξέτασης

- 1.30. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές υπόκεινται σε επανεξέταση από την ΕΙΟΡΑ.